

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No:55

İstanbul, 27 Kasım 2024

Konu: Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.

TBMM'ye sunulan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin özel sektör müşterilerimizi ilgilendiren önemli kısımları özet olarak şu şekildedir.

1- 5 puanlık işveren teşviki 4 puana indiriliyor. İmalat sektöründe ise uygulama 2026 sonuna bırakılıyor.

MADDE 12- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin birinci cümlesinde yer alan "beş" ibaresi "dört" şeklinde değiştirilmiştir.
MADDE 21- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. "GEÇİCİ
MADDE 108- 81 inci maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinin birinci cümlesinde yer alan "dört" ibaresi; aynı bentte yer alan şartlarla birlikte işverenlerin imalat sektöründe faaliyet göstermesi halinde "beş" olarak uygulanır. Bu madde hükümleri 31/12/2026 tarihine kadar uygulanmaya devam edilir. Cumhurbaşkanı, bu maddenin uygulanma süresini 31/12/2027 tarihine kadar uzatmaya yetkilidir.

Soz konusu teşvik 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 tarihinden beri ve süresiz olarak uygulanmaktadır. Teşvik ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden belirli şartlarla (işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini ise Maliye Bakanlığına vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.) işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanıyordu.

Bu durumda %20.75 yerine %15.75 oranında işverenler prim ödemektedir.

2- 01.01.2015 öncesi ödenmeyen genel sağlık sigortası prim borçları siliniyor

MADDE 19- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
"GEÇİCİ MADDE 106- Bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamda 1/1/2015 öncesine ait olup ödenmemiş genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez."

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

3- Esnaf ahilik sandığı uygulama başlangıcı 31.12.2024 tarihinden tekrar 01.01.2028 tarihine erteleniyor.

MADDE 3- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2024" ibaresi "1/1/2028" şeklinde değiştirilmiştir.

4- AYM iptali nedeniyle iş kazası-Meslek Hastalığı, Hastalık ve Analık Halinde ödenecek geçici iş göremezlik ödeneğine esas kazançlar yeniden belirlenmiştir.

15/4/2021 tarihli ve 7316 sayılı Amme Alacakların Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla 5510 sayılı Kanunun 17'nci maddesinde yapılan değişiklikle, hastalık ve analık sigortasından Ödenecek olan geçici iş göremezlik ödeneğine esas günlük kazancın hesabında dikkate alınan üç aylık dönem on iki aya çıkarılmış ve belirli bir prim ödeme gün sayısı şartını sağlamayan sigortalılara ödenek tutarında üst limit belirlenmiştir.

Bununla birlikte. Anayasa Mahkemesinin 21/3/2024 tarihli ve 32496 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 1/2/2024 tarihli ve 2021/61 E., 2024/31 K. sayılı Kararda, yaşanan suistimallerin önlenmesi gerekçesiyle hastalık ve analık halinde yapılacak geçici iş göremezlik ödeneğinin hesabına esas alınacak dönemin iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle yapılacak ödenek hesabına esas dönemden farklılaştırılmasında aykırılık bulunarak idareye 9 ay süre verilmiş idi. Bu kapsamda geçici iş göremezlik ödeneklerinin hesabında son 12 aylık sürenin dikkate alınması ve son 12 ayda 180 günden az hizmeti olanların geçici iş göremezlik ödeneklerine ilişkin işkazası-meslek hastalığı dahil üst sınır getirilmiştir.

Teklif edilen değişiklik maddesi:

MADDE 7- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 17'nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç; iş kazasının veya doğumun olduğu tarihten, meslek hastalığı veya hastalık halinde ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki oniki aydaki; iş kazası ve meslek hastalığı halinde bağlanacak gelirin hesabına esas tutulacak günlük kazanç ise iş kazasının olduğu veya meslek hastalığında iş göremezliğin başladığı tarihten önceki on iki aydaki son üç ay içinde, 80 inci maddeye göre hesaplanacak prime esas kazançlar toplamının, bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır. Ancak, önceki oniki ay içerisinde 180 günden az kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş olanların geçici iş göremezlik ödeneğine esas tutulacak günlük kazanç tutarı, iş göremezliğin başladığı tarihteki günlük prime esas kazanç alt sınırının iki katını geçemez."

Mevcut Kanun maddesi (5510 MADDE 17- (Değişik birinci fıkra:15/4/2021-7316/9 md.):

Ödenek ve gelirlere esas tutulacak günlük kazanç30 MADDE 17- (Değişik birinci fıkra:15/4/2021-7316/9 md.) İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde verilecek ödeneklerin veya bağlanacak gelirlerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç; iş kazasının olduğu, meslek hastalığında ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki oniki aydaki son üç ay içinde; analık ve hastalık halinde ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki oniki aydaki 80 inci maddeye göre hesaplanacak prime esas kazançlar toplamının, bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır. Ancak, iş göremezliğin başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde 180 günden az kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş olanlara hastalık ve analık halinde ödeneğe esas tutulacak günlük kazanç, iş göremezliğin başladığı tarihteki günlük prime esas kazanç alt sınırının iki katını geçemez.

Söz konusu Kanun Teklifi sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.